

СЛУЖ

НА ФЕДЕРАТИВНА

Вестник Н.П.М.
Београд

СТ

Ма. Ја. Т. Ј. СЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува по потреба, во српско, хрватско, словеначко и македонско издание. Огласа по тарифата. — Текуња сметка кај Народната банка на ФНРЈ за претплата бр. 1031-900580. — Текуња сметка на Продавното одделение 1031-670880.

Среда, 12 март 1952

БЕЛГРАД

БРОЈ 12

ГОД. VIII

Цена на овој број е 20.— дин. — Аконтацијата на претплатата за 1952 година изнесува 800.— дин., а за странство 1500.— динари. Редакција: Улица Краевик'а Марка бр. 9. — Телефони: Редакција 28-838, Администрација 26-276, Продавно одделение 22-619, Телефонска централа 28-010.

121.

Врз основа на чл. 74 ст. 1 точ. 5 од Уставот на ФНРЈ, а со цел на правилната примена на законот, Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ, дава

ЗАДОЛЖИТЕЛНО ТОЛКУВАЊЕ НА ЧЛЕНОТ 160 ОД ОСНОВНИОТ ЗАКОН ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ

Со членот 160 од Основниот закон за прекршоците определено е, додека не се донесат нови закони за буџетите и закони за општествениот придонес и даноците, за водење административно-казнената постапка по финансиските прекршоци означени во чл. 1 од Уредбата за финансиските прекршоци, дека ќе бидат надлежни органите определени со таа уредба.

Смислата на членот 160 од споменатиот закон беше да се определат со него органите кои ќе бидат надлежни да ја водат административно-казнената постапка по финансиските прекршоци додека не се регулира конечно тоа прашање со законите за буџетите и за општествениот придонес и даноци. Како, меѓутоа, донесениот Закон за буџетите и Основниот закон за општествениот придонес и даноците воопшто не го решаваат прашањето за надлежноста за административно-казнената постапка по финансиските прекршоци, тоа треба да се разбере така, што и после влегувањето во сила на тие закони, за водење административно-казнена постапка по финансиските прекршоци означени во чл. 1 на Уредбата за финансиските прекршоци („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 8/49, 90/49 и 56/51) се надлежни органите определени во таа уредба сè дотогаш додека и доколку со одделен закон за тие прекршоци не биде инаку определено. Според тоа, постапката по тие прекршоци не спаѓа во надлежност на редовните органи за водење административно-казнена постапка (судни за прекршоци и совети за прекршоци).

С. бр. 410

11 март 1952 година
Белград

Президиум на Народната скупштина
на Федеративна Народна Република Југославија

Секретар, Претседател,
Миле Перунички, с. р. др Иван Рибар, с. р.

122.

Врз основа на чл. 74 ст. 1 точ. 5 од Уставот на ФНРЈ, а со цел на правилната примена на законот, Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ, дава

ЗАДОЛЖИТЕЛНО ТОЛКУВАЊЕ НА ЧЛЕНОТ 21 СТ. 1 ОД ЗАКОНОТ ЗА ИНСПЕКЦИЈАТА НА ТРУДОТ

Во членот 21 став 1 од Законот за инспекцијата на трудот пропишано е дека инспекцијата на трудот

кога при прегледување на претпријатија утврди да не се извршуваат прописите за техничките и здравствено-техничките заштитни мерки при работењето или да не се поставува по општопризнатите правила за заштита на животот и здравјето на работниците и други запослени лица, или да не се извршуваат обврските од договорите за работа, — му издава на директорот на претпријатието односно на работодавецот писмена наредба утврдените недостатоци да се отклонат односно обврските од договорите за работа да се извршат.

Одредбата на членот 21 став 1 од Законот за инспекцијата на трудот треба да се разбере така што инспекторот е овластен да донесува и наредби за отклучување неправилности во сите случаи каде што се применуваат неправилно прописите за работното време, прекувремената работа и за одморите (дневен, неделен и платен годишен одмор); за платите, преместувањата, за престанокот на односот а особено за оправданоста на отказот во секој одделен случај; за заштитата на жените во работен однос, а одделно трудници и мајки дојлки; за заштита учениците во стопанството и младината во работен однос; заштитата на инвалидите од војната и инвалидите на трудот што се во работен однос како и што се однесува до другите прописи за работните односи и услови на работењето. Сите наредби ги издава писмено на директорот на претпријатието, на управниот одбор односно на работодавецот.

С. бр. 409

11 март 1952 година

Белград

Президиум на Народната скупштина
на Федеративна Народна Република Југославија

Секретар, Претседател,
Миле Перунички, с. р. др Иван Рибар, с. р.

123.

Врз основа на чл. 40 од Законот за планското управување со народното стопанство, Владата на ФНРЈ, по предлог од Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА ГРАДЕЖНОТО ПРОЕКТИРАЊЕ

А. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Проектирањето на градежните објекти го вршат државните проектни претпријатија и проектните бироа.

Член 2

Предлог за оснивање проектно претпријатие можат да поднесуваат државните органи и стопанските здруженија до Владата на ФНРЈ, до владите на народните републики, до автономните и административно-територијалните единици.

Државните органи и стопанските здруженија што ќе бидат стопанско-управен орган на проектното претпријатие должни се пред да го основаат претпријатието да прибават потврда за тоа дека се исполнети условите за оснивање на проектното претпријатие.

Потврдата од претходниот став ја издава:

— Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ, на сите сојузни државни органи;

— републичкиот орган надлежен за градежни работи, на сите републички, автономни и административно-територијални државни органи, како и на сите стопански здруженија.

Потврдата се издава ако за новото проектно претпријатие се обезбедени: стручен кадар, основни средства и ако за оснивањето на претпријатието има економска потреба.

Член 3

Проектни бирои можат по одобрение да основаат државните органи, државните стопански организации и градежниот орган на народниот одбор на околината (гротот).

Одобрение за оснивање проектно биро дава:

— Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ, кога го оснива проектното биро сојузен државен орган;

— републичкиот орган надлежен за градежни работи, кога проектното биро го оснива републички, автономен или административно-територијален државен орган односно државна стопанска организација.

Одредбите на членот 2 ст. 4 од оваа уредба за условите потребни за оснивање проектни претпријатија ќе се применуваат и при издавањето на одобренија за оснивање проектно биро.

Проектните бирои ќе работат по начелата на стопанска сметка.

Член 4

Проектните претпријатија и проектните бирои мораат да бидат запишани во регистрот на проектните претпријатија и проектните бирои.

Проектните претпријатија и проектните бирои го здобиваат правото за работење дури после запишувањето во регистрот на проектните претпријатија и проектните бирои.

Регистрот за проектните претпријатија и проектните бирои кај сојузните државни органи го води Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ, а за проектните претпријатија и проектните бирои кај републиките, автономните и административно-територијалните државни органи, и кај државните стопански организации, го води републичкиот орган надлежен за градежни работи.

Запишувањето во регистрот на проектните претпријатија и проектните бирои не ја исклучува обврската на проектните претпријатија да се регистрираат во смисла на чл. 14 од Основниот закон за државните стопански претпријатија.

Б. ПРОЕКТИРАЊЕ НА ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ

Член 5

Одредбите од оваа уредба за проектирање на градежни објекти нема да се применуваат на едноставни временни нестанбени објекти во градовите, како и на стопанските и станбените згради на земјоделците во растурани села кои се вој од појасот од 200 м од главните сообраќајници (патишта од I и II ред, железнички пруги, пловни реки, канали и сл.). На градежните објекти во места и предели прогласени за туристички и здравствени места ќе се применуваат одредбите од оваа уредба.

1. Проектирање нови градежни објекти

Член 6

Проектирање нови градежни објекти опфаќа изработка на:

- 1) проектна програма,
- 2) идеен проект,
- 3) главен проект,
- 4) изводачки проект.

1) Проектна програма

Член 7

Проектната програма на градежниот објект е дел од програмата на инвестиционата изградба која се изградува и одобрува по посебни прописи.

Проектната програма за градежниот дел на инвестиционниот објект се добива со разработка на градежниот дел од развиданата и одобрената програма на инвестиционата изградба.

Проектната програма ја составува инвеститорот во соработка со проектното претпријатие.

Проектната програма ја потпишува инвеститорот и проектното претпријатие, кои со тоа се согласуваат со проектната програма и ја примаат на себе одговорноста во поглед на нејзината исправност и согласност со одобриениот технолошки процес.

Ако градежниот дел од програмата на инвестиционата изградба е разработен до таа мерка да може да послужи како основа за изработка на идејниот проект, инвеститорот и проектното претпријатие можат градежниот дел од одобрената програма на инвестиционата изградба да го усвојат како проектна програма.

2) Идеен проект

Член 8

Идејниот проект на градежниот објект се разработува до таа мерка што во потполност од него да може да се гледа концепцијата на техничкото решение и да може приближно да се пресмета вредноста на објектот.

Како основа за изработка на идејниот проект служи усвоената проектна програма.

Член 9

Идејниот проект особено содржи:

- 1) пртежни (скици) на објектите во згодна сразмера без деталзирање;
- 2) по потреба за специјални конструкции груба статичка пресметка, за хидротехнички објекти — и груба хидрауличка пресметка, а за железнички пруги — пресметка на вучата односно на пропусната мошћ на пругата;
- 3) прелмер и груба пресметка на чинието на градењето;
- 4) алтернативно решение или алтернативен избор на конструкцијата и на главните материјали, со економска анализа;
- 5) технички опис, кој треба да содржи:
 - а) објаснување на општата диспозиција и техничката концепција;
 - б) опис на прилагодувањето на проектот кон конкретните услови на изградбата, т. е. кон условите на локацијата, теренот, транспортот, климатските услови и другите специфичности на местото каде што се изградува објектот, на расположивиот градежен материјал, на производните сили и др.;
 - в) анализа на последиците што ќе ги има објектот на општите општествени интереси на средината (урбанистички, санитарни, безбедносни, водостопански и сообраќајни и др.);
 - г) геолошки и геотехнички податоци за земјиштето.

Член 10

Идејниот проект не мора да се работи за:

- 1) стопански станбени згради на приватни инвеститори;
 - 2) временни градежни објекти за потребите на стопанските претпријатија, на државните органи, установи, задруги, здружени и општествени организации.
- За објектите од претходниот став ќе се работи само главен проект.

3) Главен проект

Член 11

Кон изработката на главниот проект на градежниот објект се пристапува врз основа на одобриот идеен проект, осем кај објектите од чл. 10 на оваа уредба.

Со главниот проект конечно се потврдува функционалноста, подробно се разработува конструкцијата и изгледот на градежниот објект и се дава предметковна вредност на работите.

Главниот проект мора да ги содржи сите потребни елементи и подробности за правилното изводење на објектот.

Член 12

Главниот проект опфаќа:

- 1) подробно во згодни размери разработени главни нацрти (основи, пресеци, планови на конструкциите) со означени коти, димензии и вистини на внатрешната и надворешната обработка на објектот;
- 2) палирски планови, по правило, во размер 1:50;
- 3) потребни предметки;
- 4) подробни нацрти на арматурата и оплатата во згодни размери;
- 5) сите потребни конструктивни подробности, градежни подробности на внатрешната и надворешната обработка на објектот, подробности за заштитните работи во потребни размери;
- 6) пример на работите;
- 7) технички опис и предметка со описот на поодделни градежни занаетчишки работи;
- 8) шема на организацијата на градилиштето со надворешниот транспорт;
- 9) анализа на цените за поодделни работи изработени врз основа на податоците од шемата на организацијата на градилиштето односно на нормирани далечини на внатрешниот транспорт и пропишаните норми за поодделни работи исказани во предметка;
- 10) подготвителни и завршни работи.

4) Изодачки проект

Член 13

Изодачкиот проект е дефинитивен проект врз основа на кој се пристапува кон градењето на објектите.

Изодачкиот проект се состои од:

- 1) главниот проект на градежниот објект (евентуално изменет или дополнет според усвоениот предлог на изодачот);
- 2) проектот на организацијата на градењето;
- 3) предметката на изодачот со анализа на цените, усвоена од инвеститорот.

Член 14

Изодачот на градежниот објект може да бара изменување или дополнување на веќе одобриот главен проект односно на неговите делови само ако со тоа изменување и дополнување се постигнува заштеда и се подобрува проектот, и ако поради изменувањата и дополнувањата на главниот проект нема да се продлики срокот на завршувањето на објектот.

Изменуваче и дополнување на главниот проект може да се бара само врз основа на предлог од изодачот со кој се согласил инвеститорот.

Изменувањето или дополнувањето на главниот проект го врши изодачот на градежниот објект или, по негов предлог проектното претпријатие што го изработило првот проект.

Изменување или дополнување на главниот проект може да се врши само во поглед на конструктивното решение на системот на градежниот објект, надворешната и внатрешната обработка на градежниот објект доколку не оди тоа на штета на технолошкиот процес и намената на објектот.

Изменетиот односно дополнетиот главен проект мора повторно да се поднесе на ревизија до надлежната комисија за ревизија на идејните и главните проекти.

На ревизија нема да се поднесуваат главните проекти во кои се извршени помали изменувања или дополнувања со кои се согласил инвеститорот, проектантот и изодачот на градежниот објект.

Член 15

Лицето што го предложи изменувањето или дополнувањето на веќе одобриот главен проект, како и изодачот на градежниот објект кој го барал изменувањето или дополнувањето на главниот проект има право на определена награда од заштедите остварени со изменувањето односно дополнувањето на главниот проект.

Ако со изменувањето и дополнувањето на главниот проект се оствари само подобрување на проектот, или олеснување на изводењето на објектот, лицето што предложило такво изменување или дополнување на главниот проект има право да бара соодветна награда од инвеститорот односно од изодачот на градежниот објект.

Поблиски прописи за тоа што се смета за заштеда, за вистината на изградата, како и за времето и начинот на исплатата, ќе донесе Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ во согласност со Министерството на финансите на ФНРЈ.

Член 16

Трошковите на изменувањето и дополнувањето на главниот проект (чл. 14) паѓаат на терет на инвеститорот.

Трошковите на изменувањето и дополнувањето на главниот проект ги сноси проектното претпријатие ако се утврди дека проектантот поради невнимателност не го изработил проектот правилно. Решение за тоа донесува комисија за ревизија на идејните и главните проекти.

а) Проект на организацијата на градењето

Член 17

Проектот на организацијата на градењето служи за изводење подготвителни работи на градилиштето, за организација на процесот на градењето и за приспособување реални основи за калкулација на цената на чинењето на работите а поради составување предметка на изодачот.

Проектот на организацијата на градењето се состои од:

- 1) проект на организацијата на градилиштето, вклучувајќи ја диспозицијата на градежната механизација, со технички опис;
- 2) проекти на помошните објекти;
- 3) пример и предметка на подготвителните и завршните работи на градилиштето, со назначување делот на подготвителните работи кои ги терети по предметката објектите за кои се формира градилиштето;
- 4) проект на надворешниот транспорт;
- 5) организација на процесот на градењето, која го опфаќа и терминскиот план на градењето, со исказани потреби на главните градежни и погонски материјали, кадрови и механизација.

Член 18

Проектот на организацијата на градилиштето опфаќа:

- 1) топографија на градилиштето и на непосредната околина;
- 2) геолошки склоп на теренот;
- 3) коти на висок и низок водостој на реките и потоците, односно коти на нивото на подземна вода;
- 4) сообраќајни услови (пристап на градилиштето);
- 5) транспортни средства и внатрешен транспорт;
- 6) погонска сила и осветление;
- 7) снабдување со вода за пиење и градење;
- 8) станбени потреби (сместување на работниците);
- 9) исхрана и снабдување на работниците (механи и продавници);

- 10) канцелариски и други стопански згради;
- 11) работилници и споредни погонии;
- 12) ускладиштување материјали (магацини, пат-стрешини, депонии, силоси);
- 13) локални извори на материјали (каменоломи, шлункари, варници, тулани);
- 14) распоред на градежната механизација.

Проектот на организацијата на градилиштето се работи на ситуациониот план на градилиштето и на непосредната околина со точно лоцирани градежни објекти кои ќе се изведат.

Член 19

Проектот на надворешниот транспорт содржи:

- 1) количини на главни (масовни) материјали;
- 2) изворишта на материјали, т. е. шема на надворешниот транспорт (географска скица) со запишани транспортни далечини;
- 3) транспортни далечини;
- 4) транспортни средства;
- 5) анализи на цените на надворешниот транспорт за единица на мерка на одделни материјали.

Член 20

Проектот на организацијата на градењето мора да се изработи за сите објекти, осем за станбените и стопанските објекти на граѓаните.

Проектот на организацијата на градењето е должен да го изработи изодачот на градежниот објект. Како основа за изработка на проектот на организацијата на градењето служат главните проекти на градежните објекти.

За изработка на проектот на организацијата на градилиштето може, по исклучение, како основа да послужи одобриениот идеен проект.

- 6) Предметка на изодачот на градежниот објект

Член 21

Предметката со анализа на цените ја составува изодачот на градежниот објект врз основа на податоците од изодачкиот проект.

Предметката ги опфаќа количините на работите, описот на работите, единичните цени за одделни работи, вкупното чинење и анализите на цените по одделни позиции на работите.

IV. Проектирање работи на постоејќите градежни објекти

Член 22

За проектирање реконструкции и адаптации односно градежни работи со кои се менуваат конструктивните делови, фасадата, големината или намената на постоејќите објекти важат истите прописи како и за проектирањето на нови градежни објекти, со таа разлика што се работи само главен проект за овие работи.

По исклучение, за овие работи се работи и идеен проект ако поради избирање најповолно решение треба претходно да се испитаат алтернативни решенија.

III. Sprema на проектниот елаборат

Член 23

Проектниот елаборат мора да биде така спремен што да можат составните делови лесно да се користат, што подобро да се запазат и да не можат да се замнат.

V. РЕВИЗИЈА НА ПРОЕКТИТЕ

I. Надлежност

Член 24

Ревизијата на градежните проекти ја вршат:

- 1) комисиите за ревизија на идејните и главните проекти;
- 2) комисиите за ревизија на проектите на организацијата на градењето.

Член 25

Комисиите за ревизија на идејните и главните проекти се соопштаат при републичкиот орган надле-

жен за градежни работи и кај градежните органи на народните одбори на околија (град).

Комисиите за ревизија на проектите на организацијата на градењето се осниваат при републичкиот орган надлежен за градежни работи.

Член 26

Комисијата за ревизија на идејните и главните проекти при републичкиот орган надлежен за градежни работи врши ревизија на идејните и главните проекти на објектите од основната инвестициона изградба на општествениот план.

Комисијата за ревизија на идејните и главните проекти при градежниот орган на народниот одбор на околија (град) врши ревизија на проектите од слободниот дел на општествениот план и на станбените и стопанските згради на граѓаните и задругите.

Член 27

Комисијата за ревизија на проектите на организацијата на градењето при републичкиот орган надлежен за градежни работи врши ревизија на проектите на организацијата на градењето на објектите од основната инвестициона изградба на општествениот план, што ќе ги определи републичкиот орган надлежен за градежните работи.

Проектите на организацијата на градењето за други објекти ги прегледува и усвојува инвеститорот.

Член 28

Ревизија на проектите на специфични градежни објекти на Министерството на народната одбрана, на министерствата на внатрешните работи и на објектите на поштенско-телеграфско-телефонските линии вршат комисиите за ревизија на идејните и главните проекти и комисиите за ревизија на проектите на организацијата на градењето при овие ресори.

Ревизија на проектите на нови железнички објекти, проектите на патиштата што минуваат низ повеќе републики и на објектите на поморството и речниот сообраќај врши комисијата за ревизија на идејните и главните проекти и на проектите на организацијата на градењето при Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ.

Ревизија на проектите на електростопанството и на други специфични градежни објекти, вршат комисиите за ревизија на идејните и главните проекти и комисиите за ревизија на проектите на организацијата на градењето при републичкиот орган надлежен за градежни работи.

Ако градежниот објект, осем објектите од вториот став, се шири на подрачје на две или повеќе републики, Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ определува комисија за ревизија на идејните и главните проекти и комисија за ревизија на проектите на организацијата на градењето при републичкиот орган надлежен за градежните работи, која ќе изврши ревизија на проектите на таков објект.

II. Состав и работење на комисиите за ревизија на проектите

Член 29

Членови на комисијата за ревизија на идејните и главните проекти се:

- 1) претставниците од ресорот при кој се наоѓа комисијата;
- 2) претставникот од државниот орган под чија управа се наоѓа специфичниот градежен објект чинот проект се ревидира;
- 3) претставникот од ресорот на народното здравје и социјалната политика, од Министерството на народната одбрана и министерствата на внатрешните работи, кога е тоа потребно;
- 4) потребен број стручњаци.

Член 30

Членови на комисијата за ревизија на проектите на организацијата на градењето се:

1) претставниците од државниот орган при кој се наоѓа комисијата;

2) претставникот од државниот орган под чија управа се наоѓа специфичниот градежен објект чинот проект се ревидира, кога е тоа потребно;

3) потребен број стручњаци.

Член 31

Владите на народните републики ќе донесат потребни прописи за оснивањето и составот на комисиите за ревизија на идејните и главните проекти при градежниот орган на народниот одбор на окопија (град).

Владите на народните републики можат да ги овластат народните одбори на главните градови на народните републики да вршат ревизија на идејните и главните проекти на сите градежни објекти што се изводат на подрачјето на главниот град, и ревизија на проектите на организацијата на градењето.

До донесување прописи за оснивање и состав на комисиите за ревизија на идејните и главните проекти при градежниот орган на народните одбори на окопија (град), ревизијата на идејните и главните проекти од надлежноста на овие комисии ќе ја вршат комисиите за ревизија на идејните и главните проекти при републичкиот орган надлежен за градежните работи.

Член 32

Претседателот, секретарот и другите членови од комисијата за ревизија на идејните и главните проекти и од комисијата за ревизија на проектите на организацијата на градењето ги определуваат државните органи при кои се наоѓаат комисиите.

Претседател и секретар на комисијата се претставниците на органот при кој се наоѓа комисијата. Претставниците на државните органи во комисијата мораат да бидат стручњаци.

Член 33

При ревизијата на проектите на работата на комисијата задолжително присуствува главниот проектант, претставникот од инвеститорот и претставникот од изводачот на градежните работи.

Во комисијата за ревизија на проектите за објектите на поштенско-телеграфско-телефонските линии, како член влегува претставник од Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ.

Член 34

Идејните и главните проекти ги поднесува на ревизија проектното претпријатие по претходно добиена согласност од инвеститорот, а проектот на организацијата на градењето го поднесува на ревизија изводачот на градежниот објект.

На ревизија се поднесува идејниот и главниот проект на целиот градежен објект. За објектите од основната инвестициона изградба на општествениот план чии проекти се работат во странство или чијата изработка зависи од податоците од странство, може да се врши, по исклучение, делимична ревизија на главниот проект. Одобрение за делимична ревизија на главниот проект на ваквите објекти дава републичкиот орган надлежен за градежните работи.

Проектот на организацијата на градењето се поднесува на ревизија за целото градилиште.

Член 35

Изменетиот односно дополнетиот одобрен главен проект го поднесува на ревизија, по претходна согласност со инвеститорот, проектантот односно изводачот на градежниот објект што го извршил изменувањето или дополнувањето на одобрените главен проект.

Член 36

Со идејниот проект се поднесува до комисијата за ревизија на проектите одобрената програма за инвестиционата изградба и усвоената проектна програма, а со главниот проект уште и решение од комисијата за ревизија на идејните и главните проекти со кое се одобрува идејниот проект.

По барање од комисијата за ревизија на идејните и главните проекти инвеститорот е должен да и' го поднесе на комисијата целиот ревидирач идеен проект.

Ако е поднесен на ревизија веќе одобрен главен проект на кој се извршени изменувања или дополнувања, со главниот проект ќе и' се поднесе на комисијата решение со кое е одобрен главниот проект и согласност од инвеститорот за неговото дополнување односно изменување.

Член 37

Комисиите за ревизија на идејните и главните проекти се должни при ревизијата на идејните проекти да ја испитаат:

1) согласноста на идејниот проект со одобрените градежен дел од програмата за инвестиционата изградба;

2) дали проектот од техничка и економска страна претставува најдобро решение како во поглед на изградбата и експлоатацијата на проектираниот објект, така и во поглед на согласувањето со другите општи општествени интереси;

3) согласноста на проектот со важежките техничко-економски нормативи.

При ревизијата на главниот проект комисијата мора да ја испитува:

1) согласноста на проектот со одобрените идеен проект односно со одобрените градежен дел од програмата за инвестициона изградба;

2) согласност на проектот со важежките технички прописи;

3) во која мерка отстапуваат количините и видовите на работите од количините и видовите на работите предвидени во идејниот проект, и дали се оправдани тие отстапувања;

4) дали ја изработил проектантот шемата на организацијата на градилиштето.

При ревизијата на проектот на организацијата на градењето комисијата мора да испитува:

1) дали се предвидени подготвителните работи на градилиштето така да може градењето да се одвива правилно;

2) дали организацијата на процесот на градењето е така предвидена да обезбедува технички најдобро, брзо и економично изводење на работите;

3) дали внатрешниот транспорт на материјалот е сведен на минимум;

4) дали се дадени со проектот сите економски податоци за реална калкулација на цените за предметката на изводачот на градежниот објект.

Член 38

За извршената ревизија на идејниот проект, на главниот проект односно на проектот на организацијата на градењето, комисијата донесува решение со кое се одобрува или одбија проектот, или става забелешки и му го враќа проектот на проектното претпријатие односно на изводачот на градежниот објект поради внесување потребни изменувања.

Комисијата е должна да ја изврши ревизијата на проектот во рок од 15 дена од денот на приемот на проектот, а по исклучение, во рок од 30 дена на проектот на покомпликувани објекти.

Член 39

Комисијата за ревизија на идејните и главните проекти може да одлучи да не мора главниот проект да се поднесе на ревизија, и да не мора да се работи главен проект, туку идејниот проект да се смета како главен проект.

Исто така, комисијата може да одлучи главниот проект да и' се предаде на ревизија на комисијата за ревизија на идејните и главните проекти при нижниот градежен орган.

Член 40

Против решението од комисијата за ревизија на идејните и главните проекти односно решението од

комисијата за ревизија на проектите на организацијата на градењето инвеститорот, проектното претпријатие односно извозачот на градежниот објект може да изјави жалба во рок од 8 дена по приемот на решението.

Член 41

По жалбата вложена против решението од комисијата за ревизија на идејните и главните проекти при републичкиот орган надлежен за градежни работи и од комисијата за ревизија на проектите на организацијата на градењето решава виша стручна комисија при републичкиот орган надлежен за градежни работи.

По жалбата вложена против решение од комисијата за ревизија на идејните и главните проекти и решение од комисијата за ревизија на проектите на организацијата на градењето при Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ, Министерството на народната одбрана, министерствата на внатрешните работи и при Советот за сообраќај и врски на Владата на ФНРЈ, решава виша стручна комисија при овие државни органи.

По жалбата вложена против решение од комисијата за ревизија на идејните и главните проекти при градежниот орган на народниот одбор на околина (град) што го донела решението за главниот проект по овластување од комисијата за ревизија на идејните и главните проекти при републичкиот орган надлежен за градежни работи (чл. 39 ст. 2), решава комисијата за ревизија на идејните и главните проекти при републичкиот орган надлежен за градежни работи.

Г. СКЛУЧУВАЊЕ ДОГОВОРИ

Член 42

За изработка на проектната програма, на идејниот и главниот проект, проектното претпријатие склучува договор со инвеститорот.

Цените на градежните проекти ќе се договараат според одредбите од Решението за начинот на пресметување цените на градежните проекти и проектните услуги.

За склучување договори за изработка на проектна програма, на идеен и главен проект со странски проектант, потребно е одобрение од Претседателот на Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ.

Член 43

Договорот што го склучува инвеститорот со проектното претпријатие за изработка на идеен или главен проект мора да содржи следни елементи:

- 1) вид и обем на порачената работа;
- 2) цена на проектот и начин на плаќањето;
- 3) рок за изработка;
- 4) име на главниот проектант;
- 5) име на одговорниот проектант на технолошкиот процес;
- 6) име на одговорниот проектант на спремата;
- 7) обврски во поглед на вршење надзор;
- 8) договорни казни за неиспонување обврските од договорот;
- 9) премии за проектот изработен пред договорниот рок.

Член 44

Инвеститорите се должни при склучувањето на договорот да му ги предаваат на проектното претпријатие сите елементи што се потребни за изработка на проектот.

Член 45

Инвеститорот може со проектното претпријатие да склучи договор за изработка на ситен проектен елаборат или одделни договори за изработка на проектната програма, на идејниот или главниот проект.

Д. ИЗРАБОТКА НА ПРОЕКТИТЕ

Член 46

Изработка на проект можат да вршат проектните претпријатија и проектните бироа.

Проектните претпријатија и проектните бироа можат изработката на проектот односно на негов дел да им ја отстапат на надворешни соработници.

Службениците на проектните претпријатија не можат да бидат надворешни соработници на проектните претпријатија и на проектните бироа.

За изработка на проектот односно на негов дел проектното претпријатие односно проектното биро ќе склучи писмен договор со надворешниот соработник.

Член 47

Изработениот проект го потпишуваат проектантите што учествувале во неговата изработка и техничката обработка и проектантите што ја извршиле техничката контрола на проектот. Со тоа тие ја преземаат одговорноста за правилноста на изработениот проект односно на дел од проектот што го изработиле односно контролирале.

Член 48

Ако при изработката на проектот учествуваат повеќе проектни претпријатија, тие согласно ќе го определат главниот проектант, кој е должен да ја координира работата на изработката на проектот.

Ако проектните претпријатија не ќе се согласат за определување на главниот проектант, републичкиот орган надлежен за градежните работи ќе одлучи кое проектно претпријатие ќе го определи главниот проектант.

Член 49

Главниот проектант е одговорен за изработка на проектот како во поглед на концепцијата, така и за техничката разработка, за квалитетот на изработката и за договорниот рок на довршувањето на проектот.

Член 50

Проектните претпријатија се должни да вршат од името на инвеститорот постојан или повремен надзор над изводењето на градежниот објект чините идејни или главни проекти ги изработиле и да се грижат за правилната реализација на техничката концепција содржана во проектот.

Проектните претпријатија ќе вршат надзор над изводењето на градежните објекти преку главниот проектант.

Постојаниот надзор над изводењето на градежниот објект може проектното претпријатие да му го повери и на проектантот од групата на проектантите што соработувале на изработката на проектот. Во овој случај главниот проектант мора да врши повремен надзор над изводењето на објектот.

Член 51

Извозачите на градежниот објект се должни на проектното претпријатие односно на неговите проектант да го овозможат прегледот на изводењето на градежниот објект, испитувањето на извршените работи, упоредувањето на извршените работи со проектот и секоја друга контрола на квалитетот на работите и на употребениот материјал.

Ако градењето на објектот не се изведува во согласност со одобрениот проект, проектното претпријатие односно неговиот проектант се должни да му стават приговор на извозачот на градежниот објект и за утврдените неправилности да го известат инвеститорот и надлежната градежна инспекција.

Проектните претпријатија односно проектантот можат како надзорен орган на инвеститорот, а во согласност со него, да ја запрат работата на изводењето на градежниот објект односно на делот од објектот, ако отстапувањето од одобрениот проект, стандард

или технички напатствија би влијаело штетно на квалитетот и стабилноста на работите. За запирањето на работите проектното претпријатие односно проектантот ќе ја известат градежната инспекција.

Г. КОНКУРСИ

Член 52

Со цел да се добие што подобро идејно решение за изработка на проектот на градежниот објект може да се распише конкурс.

Конкурсот го распишува инвеститорот.

За распишување конкурс во кој можат да учествуваат и странски проектанти потребна е согласност од Претседателот на Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ.

Член 53

Во конкурсот можат да учествуваат проектните претпријатија, проектантите и секое друго лице без обзир на неговата стручна спрема.

Е. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 54

Со парична казна до 10.000 динари или со затвор до 30 дена ќе се казни:

1) директорот на проектното претпријатие кој ќе земе за надворешен соработник службеник од друго проектно претпријатие;

2) шефот на проектното биро кој ќе повери изработка на проектот на службеник од проектното претпријатие;

3) проектантот што не врши потребен надзор над изводењето на градежниот објект;

4) одговорниот службеник што не ќе му дозволи на проектантот или не ќе му овозможи да врши надзор;

5) проектантот што ќе склучи договор за изработка на проектот непосредно со инвеститорот;

6) инвеститорот што ќе склучи договор за изработка на проект непосредно со проектантот.

Ж. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 55

Постоеќите проектни претпријатија што не се наоѓаат под стопанска управа на градежните органи должни се до 1 април 1952 година да прибават согласност од републичкиот орган надлежен за градежни работи за натамошното работење и да се регистрираат кај надлежниот градежен орган.

Проектните бирои (ателјеи) мораат во рок од 60 дена по влегувањето во сила на оваа уредба да го сообразат своето работење кон одредбите од оваа уредба, да прибават согласност од надлежниот орган за натамошно работење и да извршат регистрација.

На проектните претпријатија (бирои) кои не ќе добијат во сроковите од претходните ставови согласност за натамошно работење, или не ќе извршат регистрација, или не ќе го сообразат своето работење кон одредбите од оваа уредба — надлежниот градежен орган ќе им го забрани натамошното работење.

Член 56

Постоеќите комисии за ревизија на идејните и главните проекти и комисиите за ревизија на проектите на организацијата на градењето должни се во рок од 30 дена по влегувањето во сила на оваа уредба да го сообразат своето работење кон одредбите од оваа уредба.

Член 57

До донесување посебни прописи за програмата на инвестициона изградба и нејзината ревизија, ревизија на програмата на инвестиционата изградба ќе ја врши комисијата формирана од органот на Владата на ФНРЈ под чија управа се наоѓа инвеститорот.

Во комисијата за ревизија на програмата на инвестиционата изградба задолжително влегува претставник од Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ и претставник од Главната управа за план.

Член 58

Поблиски прописи за условите потребни за оснивање проектни претпријатија, за упис во регистрот, за изработка на проектна програма, за составните делови на идејниот, главниот и изводачкиот проект, за спремата на проектниот елаборат, за работењето на комисијата за ревизија на идејните и главните проекти и на комисијата за ревизија на проектите на организацијата на градењето, и за конкурсите, ќе донесе Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ.

Посебни прописи за изработка на проектната програма, за составните делови на идејниот, главниот и изводачкиот проект, за спремата на проектниот елаборат, за работењето на комисијата за ревизија на проектите на објектите од специфичен технички карактер и измена ќе донесе, по потреба, надлежниот државен орган во согласност со Претседателот на Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ.

Член 59

Основната уредба за проектирање („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 48/48) се укинува.

Прописите донесени врз основа на Основната уредба за проектирање престануваат да важат ако се во спротивност со оваа уредба.

Член 60

Поблиски прописи за извршување на оваа уредба ќе донесе Претседателот на Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ.

Член 61

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија”.

5 март 1952 година

Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија

Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за индустрија
и градежништво,

Светозар Вукмановиќ, с. р.

124.

Врз основа на чл. 40 во врска со чл. 35 од Законот за планското управување со народното стопанство, Владата на ФНРЈ, по предлог од Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА ЗА ГРАДЕЖНАТА ИНСПЕКЦИЈА I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Градежната инспекција е орган што врши надзор над изводењето на градежните објекти во рамките на

правата и должностите што н' се дадени со одредбите од оваа уредба и со други прописи.

Член 2

Градежната инспекција е надлежна:

- 1) да проверува дали за изводењето на градежниот објект е набавена градежна дозвола и дали за неговата употреба е издадена дозвола за употребата;
- 2) да контролира дали градежниот објект се изводи во сето според одобренниот проект;
- 3) да контролира дали изводачот презел мерки за обезбедување сигурноста на работниците, на градежниот објект, на соседните објекти и сообраќајот;
- 4) да проверува дали материјалот за градење и извршените работи им одговараат на техничките напатствија и на стандардите.

Член 3

На градежната инспекција се подложни сите градежни објекти на чие изводење се применува Уредбата за градење.

Градежните претпријатија, занаетчиските дуќани, режиските одбори, одаелните постојани градежни погони и инвеститорите се должни да н' овозможат на градежната инспекција да го врши надзорот над изводењето на градежниот објект и да н' даваат потребни обавести и податоци.

II. ОРГАНИ НА ГРАДЕЖНАТА ИНСПЕКЦИЈА

Член 4

Градежната инспекција ја врши околиската (градската) градежна инспекција и републичката градежна инспекција.

Градежните инспектори мораат да имаат потребна стручна спрема.

1) Околиска градежна инспекција

Член 5

Градежна инспекција на подрачјето на околицата односно градот врши околиска односно градска градежна инспекција како орган на народниот одбор на околицата (градот).

Околиската односно градската градежна инспекција ја сочинуваат градежни инспектори чијот број се определува според обемот и важноста на градежната дејност во околицата односно градот.

Член 6

Раководителот на околиската односно градската градежна инспекција и околиските односно градските градежни инспектори ги назначува и разрешува народниот одбор на околицата (градот), по претходна согласност од надлежниот републички орган за градежни работи.

Член 7

Околиските односно градските градежни инспектори одговорни му се за својата работа на народниот одбор на околицата (градот).

Член 8

Во рамките на правото на надзор, околиската односно градската градежна инспекција врши и следни работи:

- 1) го контролира извршувањето на основната инвестициона изградба на општествениот план;
- 2) дава предлог за издавање градежна дозвола;
- 3) врши техничко прегледување на изведенниот објект.

Член 9

Околиската односно градската градежна инспекција му предлага на народниот одбор формирање на комисијата за ревизија на проектите и го организира нејзиното работење.

2) Републичка градежна инспекција

Член 10

Републичката градежна инспекција е орган на советот што е надлежен за градежни работи на народната република.

Републичката градежна инспекција ја сочинуваат главниот градежен инспектор и републичките градежни инспектори.

Член 11

Републичката градежна инспекција врши непосредно инспекција на изградбата на сите градежни објекти на целата територија на народната република.

Член 12

Републичката градежна инспекција ја координира работата на околиските и градските градежни инспекции.

Републичката градежна инспекција може:

- 1) да определи околскиот (градскиот) градежен инспектор да изврши посебна инспекција на градежниот објект;
- 2) да го делегира околскиот (градскиот) градежен инспектор место неа да изврши инспекција на определениот градежен објект;
- 3) во согласност со заинтересираниот народен одбор на околицата (градот) да донесе решение градежниот инспектор на една околица (град) да врши инспекција на подрачјето на друга околица (град);
- 4) во комисијата за техничко прегледување на извршенниот објект да го делегира околскиот (градскиот) градежен инспектор;
- 5) на надлежниот народен одбор на околицата (градот) да му предложи започнување дисциплинска постапка, односно сменување на околскиот градежен инспектор.

Член 13

При изводењето на градежните објекти што се од особено стопанско значење Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ или републичкиот орган надлежен за градежни работи може по сопствена иницијатива, по предлог од инвеститорот, од изводачот или од градежната инспекција, да формира одделна комисија или да определи надлежната градежна инспекција да врши постојана контрола над изводењето на тие објекти.

III. ОВЛАСТЕНИЈА НА ГРАДЕЖНАТА ИНСПЕКЦИЈА

Член 14

При вршењето на инспекцијата градежниот инспектор има право да ја прегледа сета техничка документација, проектите и градежниот дневник, и да врши прегледување на градежниот материјал и на извршените градежни работи.

Член 15

Градежниот инспектор по извршената контрола на градежниот објект може да нареди една од следниве мерки:

- 1) утврдените неправилности да се отстранат и изводењето на градежниот објект да се продолжи во сето според одобренниот проект, техничките напатствија и стандарди, ако се изводи градежниот објект спротивно на одобренниот проект, техничките напатствија и стандарди;
- 2) изводењето на градежниот објект да се запре ако отстапувањата од техничките прописи и стандарди имале влијание на квалитетот на работите, или ако изводачот не ќе постапи по одлуката од градежниот инспектор понесена врз основа на точ. 1 од овој член;
- 3) градежниот објект да се остави ако со дошлост квалитет на работите дошла во прашање стабилноста и постојаноста на градежниот објект, ако градежниот

објект не може повеќе да н' одговара на својата намена или постои опасност по животот на луѓето или за соседните објекти.

Ако градежниот инспектор установи дека треба поради причините од претходниот став градежниот објект да се урне, ќе му поднесе на надлежниот државен орган предлог за уривање на градежниот објект.

Член 16

Мерките од членот 15 ги наредува градежниот инспектор со решение.

Решението за уривање (чл. 15 точ. 3 ст. 2) објекти на основна инвестициона изградба на општествениот план го донесува републичкиот орган надлежен за градежни работи, а решението за уривање на сите други градежни објекти го донесува народниот одбор на околицата (градоот).

По исклучение ако од уривањето (нестабилноста) на градежниот објект или на неговиот дел постои непосредна опасност за животот на луѓето или за соседните објекти, решение за уривање може да донесе и градежен инспектор.

Член 17

Против решенијата од околските односно градските градежни инспектори може да се изјави жалба до републичката градежна инспекција, а против решенијата од републичкиот градежен инспектор до републичкиот надлежен орган за градежни работи.

Против првостепеното решение од републичкиот орган за градежни работи да се урне градежниот објект (чл. 16 ст. 2) може да се изјави жалба до владата на народната република, а против решенијата од народниот одбор на околицата (градоот) до републичкиот орган надлежен за градежни работи.

Член 18

Жалбата се изјавува во рок од осум дена од денот на приемот на решението и се поднесува преку градежната инспекција односно градежниот орган кој го донел решението.

Член 19

Главниот републички градежен инспектор може по правото на надзор да го измени, поништи или укине решението од околските односно градските градежни инспектори, ако најде дека му е противен на законот.

IV. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 20

Со парична казна до 10.000 динари или со казна затвор до еден месец ќе се казни за прекршок согласно законот лице што не ќе ги изврши мерките наредени во решението од градежниот инспектор, од републичкиот орган надлежен за градежни работи или од народниот одбор на околицата односно градоот (чл. 15).

Член 21

Со решението за прекршокот може да се нареди извршување на мерката поради чие пропуштање е водена административно-казнена постапка и донесено решение за казна.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 22

До оснивањето на околските односно градските градежни инспекции во сите околии (градови), гра-

дежната инспекција на една околица (град) може да врши инспекција и во друга околица (град) по добиена согласност од народниот одбор на таа околица односно град.

Член 23

Уредбата за градежната инспекција („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 46/48), и другите прописи донесени врз основа на таа уредба престануваат да важат.

Член 24

Поблиски прописи за извршување на оваа уредба донесува Претседателот на Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ.

Поблиски напатствија за организацијата и работењето на градежната инспекција ќе донесе републичкиот орган надлежен за градежни работи.

Член 25

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија”.

3 март 1952 година

Београд

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија

Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за индустрија
и градежништво,

Светозар Вукмановиќ, с. р.

125.

Врз основа на чл. 42 од Законот за воената обврска на државјаните на Федеративна Народна Република Југославија, пропишувам

П Р А В И Л Н И К

ЗА ИЗМЕНУВАЊА И ДОПОЛНУВАЊА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОЕНАТА ОБВРСКА НА ДРЖАВЈАНИТЕ НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

Член 1

Во Правилникот за извршување на Законот за воената обврска на државјаните на Федеративна Народна Република Југославија („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 42/46) со неговите изменувања и дополнувања („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 79/46 и бр. 26/47), а во чл. 5 се вршат овие изменувања и дополнувања:

1. Точката 1) под f) се менува и гласи:

„f) на редовните студенти на универзитет или и на него рамна школа.

По исклучок, на студентите кои поради приликите од војната не го отпочнале школувањето на време на универзитет или нему рамна школа, и на оние кои морале поради тие прилики да го прекинат школувањето, така што и покрај редовното школување да не можат да ги завршат студиите до наполнетата 27 година на животот, може да им се одложи служба во мостојанниот кадар, но најдоцна до наполнетата 31 година на животот.

Службата во постојаниот кадар не може да им се одложува на оние лица што ќе завршат еден факултет, на сакат да продолжат студии на друг факултет”.

2. По точката f) се додава нова точка е), која гласи:

„е) по исклучок, одложувањето на службата во постојаниот кадар може да им се одобри најдоцна до наполнетата 23 година на животот на учениците што посетуваат редовно средна или нејзи рамна стручна школа, кои не можеле поради приликите од војната да ја завршат таа школа до времето кога се упатува редовно нивното годиште на служба во постојаниот кадар.

Лицата што не ќе го завршат школувањето ни до наполнетата 27 односно 31 (точ. f) или 23 (точ. е) година на животот, ќе се упатат на отслужување на постојаниот кадар, ако постојат други услови за тоа”.

3. Точ. 2 се менува и гласи:

„Лицата од точ. 1 на овој член ги подаваат своите молби за одложување на службата во постојаниот кадар до регрутираната комисија, која донесува одма решенија по нив.

Молбите што се подаваат по извршеното регрутирање се предаваат до воениот отсек на околицата, кој донесува решенија по нив.

Лицата што бараат да им се одложи службата во постојаниот кадар врз основа на точ. 1) под f) на овој член должни се да поднесат уверение дека се запишани како редовни студенти на универзитетот или нему рамна школа, а оние што бараат исклучително одложување до 31 година на животот, уште и уверение од органот надлежен за внатрешните работи на околинскиот односно градскиот (реонскиот) народен одбор дека поради војната го прекинале школувањето или дека не го отпочнале школувањето на време.

Лицата што бараат да им се одложи службата во постојаниот кадар по точ. 1) под е) од овој член должни се да поднесат уверение дека се запишани како редовни ученици на средна или нејзи рамна стручна школа, како и уверение од органот надлежен за внатрешните работи на околинскиот односно градскиот (реонскиот) народен одбор дека поради војната го прекинале школувањето или дека не го отпочнале школувањето на време.

4. Точката 4 се менува и гласи:

„За сите случаи предвидени во точ. 1 од овој член решението за одложување се донесува со важност од една година, со тоа што секоја наредна година да се продолжува неговото важење уште за по една година, ако заинтересираното лице докаже дека уште постојат разлози за одложување.

Важењето на решението за одложување се продолжува под истите услови од претходниот став до наполнувањето на определените години на животот на заинтересираното лице.

Кога ќе престане разлогот за одложување или кога ќе наполни заинтересираното лице определени години на животот, тоа се упатува на отслужување на службата во постојаниот кадар, ако постојат други услови за тоа.

Решението за одложување се донесува во два примерка, од кои едниот се испраќа до заинтересираното лице, а вториот со документите врз основа на кои е донесено се чува кај воениот отсек на околицата. Продолжувањето за важење на решението се запишува на грбот од решението.”

Член 2

Во чл. 17 после точ. 9) се додава нова точка која гласи:

„10) Молбите во врска со одредбите од овој член можат да се подаваат најдоцна до 31 август 1952 година. Молбите што ќе бидат подадени по овој срок нема да се земаат во поставка.”

Член 3

Членовите 18 и 19 се бришат.

Член 4

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија”.

6 март 1952 година

Белград

Врховен командант на оружените сили
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

126.

Врз основа на чл. 37 од Законот за уредување и работење на кредитниот систем, пропишувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА ДОЗВОЛЕНИТЕ РЕГРЕСИ ВО СТОПАНСТВОТО

1) Со воведувањето на економските цени во стопанството престанаа да важат регресите од поранешните години што се заснивале на разликата во цените, осем регресите цитирани во точ. 3 од ова напатствие.

2) Со Наредбата за уплата поодделни видови буџетски приходи на сметките кај Народната банка на ФНРЈ („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 1/52), под VI е определен рокот за поднесување барања за регрес, засновани до 31 декември 1951 година најдоцна до 15 февруари 1952 година. Барањата за регрес што се поднесени до овој рок на решавање до надлежните органи или до Народната банка на ФНРЈ, се сметаат како навремено поднесени.

3) Спрема изложеното остануваат и натаму во важност следните регреси:

а) регрес на попустот на паричните купони од индустриските карти односно на индустриски бонови, сметка бр. 800530;

б) регрес за боновите за откуп на селско-стопанските производи, сметка бр. 800540;

в) регрес за индустриските бонови во пансионското угостителство, сметка бр. 800558;

г) регрес на попустот на туристичките бонови, сметка бр. 800560;

д) регрес на негативните разлики во цената кај житата за економската 1951/52 година, сметка број 800561;

е) регрес на разликите во цената на репродукциони материјали кај школските свески, сметка број 800572;

ж) регрес кај житата 1950 година, сметка број 800587 што служи за спроведување ликвидација на државниот житен фонд;

з) регрес на разликите во цената во трговијата на мало, сметка бр. 800589;

и) регрес на разликите кај подвозните трошкови за селско-стопанските производи, сметка бр. 800498;

н) регрес на разликите во цената кај огревет за потребите на населението, сметка бр. 800499;

о) регрес за некурентна стока на задругите сметка бр. 800497;

п) регрес за губитоците на задругите, сметка бр. 800496; и

л) регрес за разликите во цените што станале поради продажбата на индустриските производи за потребите на селското стопанство по повластените продажни цени, сметка бр. 800495.

Бр. 4781

29 февруари 1952 година

Белград

Министер на финансите на ФНРЈ,
Милентије Поповиќ, с. р.

127.

Врз основа на чл. 11 од Уредбата за задолжителна калкулација и пресметка на трошковите на производството во индустријата и рударството („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 1/52) пропишувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНА КАЛКУЛАЦИЈА И ПРЕСМЕТКА НА ТРОШКОВИТЕ ВО ЕКСПЛОАТАЦИЈАТА НА АВТОМОБИЛИ, ТРАМВАИ, ТРОЛЕЈБУСИ И СПРЕЖНИ БОЗИЛА

1. Сите одредби

1. Сите стопански претпријатија што се занимаваат со јавно превозно-не на стоки и патници со средствата на друмскиот сообраќај (автомобили, трамваи, троллејбуси, спрежни возила), подразбирајќи ги тука и сообраќајните претпријатија во стопанството и самостојните сообраќајни погони, ќе состават претходни калкулации и пресметка на трошковите на експлоатацијата според прописите од ова нппатствие. Калкулациите се состават за единица на услугите и на вкупните трошкови на експлоатацијата по месата на трошковите, и тоа за:

- а) превозно-не стоки,
- б) превозно-не патници.

Услугна единица за изработка на калкулацијата и за расчленување на задничките трошкови според в-довите ќе биде:

- а) за превозно-не стоки — тонски километар (ткм),
- б) за превозно-не патници во меѓумесниот сообраќај — патник — километар (пкм),
- в) за превозно-не патници во градскиот сообраќај — патник (п), п
- г) за превозно-не патници во такси-сообраќај — ископ-тени километар.

2. Во калкулациите и пресметките на трошковите на експлоатацијата можат да влегуваат само оние трошкови што се нужни за експлоатација. Другите расходи што стануваат во претпријатието, а не се нужни за експлоатација, не смеат да се засметуваат во калкулацијата и пресметката на трошковите на експлоатацијата.

3. Цената на чинењето на секоја услуга ја чинат трошковите на материјалот, трошковите на платите и трошокот на амортизацијата.

4. Како трошок на материјалот се сметаат и услугите извршени од други. Материјалот и услугите се пресметуваат во калкулациите по набавната цена. Под набавната цена на материјалот се подразбира пропишаната цена, односно ако не е пропишана таква цена, цената што се формира на пазарот, наголемена за трошковите на допремањето франко складиштето на купувачот. Трошковите на допремањето понекогаш се веќе опфатени во цената на продавачот, во кој случај не се додаваат одделно кај купувачот. Трошковите на превозно-не од истоварната станица до складиштето на купувачот, ако се незначителни или се однесуваат за поголем број видови материјали, можат да се опфатат како трошкови на режијата на складиштето.

Претпријатијата можат да го водат набавниот материјал на запас и да го пресметуваат по калкулациите и по постојаните (планираните) цени или по просечните набавни цени.

5. Трошокот на платите ги опфаќа платите по постојаните прописи за платите, наголемени за паричната надокнада исплатена наместо бонови за прехрана како и за исплатената парична надокнада наместо индустриски бонови. Износот на паричната надокнада наместо индустриски бонови за деца и паричните додатоци за деца не влегуваат во цената на чинењето.

Покрај платите, што можат да се опфатат и како трошок непосредно во оној период во кој станале, постоат и такви примања на име плати што не можат да ја теретат изклучно експлоатацијата во периодот во кој станале. Таквите плати треба временски да се разграничат и при пресметувањето да се оптеретат сите пресметковни периоди во целата година. Трошковите на платите што можат непосредно да се опфатат како трошкови во периодот во кој станале, се наречуваат непосредни трошкови на платите или непосредни плати, а трошковите на платите што треба временски да се разграничат — се наречуваат посредни трошкови на платите или посредни плати.

Непосредните плати се плати за време на работењето или за потрошеното време во претпријатието, без оглед дали влегуваат во цената на чинењето како плати на експлоатацијата или плати на режијата. Како време на работењето или потрошено време се смета календарско или нормирано време, спрема тоа кој систем на плаќање е применет во конкретниот случај, по време или по работен учинок.

Спрема тоа непосредната плата со сите додатоци за време на работењето опфаќа:

- 1) плата по единица на мерка на работниот учинок;
- 2) плата по време;
- 3) плата за време на прекинување на работата кое дошло без вина на работниците;
- 4) плата во случај на службено патување или преместување;
- 5) додаток за работа со приколица;
- 6) додаток на предработник;
- 7) додаток за прекувремена работа;
- 8) додаток за ноќна работа;
- 9) додаток за работа за време на неделен одмор или државен празник.

Во непосредните плати спаѓаат и платите на повремените работници што се ангажираат од случај до случај.

Во посредните плати што ги прима работникот врз основа на важеките прописи во времето кога не работи, односно што ги прима како одделни давања, спаѓаат:

- 1) паричните надокнади наместо прехранбени и индустриски бонови што ги примаат работниците и службениците;
- 2) платата на мајките за време на доене односно раѓање деца;
- 3) надокнада за одвоен живот;
- 4) платата на работниците и службениците кога ги вршат своите граѓански должности пред суд, пред власти, за време на предвојничка обука, во одбори и слично, а не добиваат надокнада за тоа;
- 5) платите во случај на одење во војска;
- 6) платите при отпуштање;
- 7) платите за време на годишен одмор;
- 8) надокнадата за неискористен годишен одмор;
- 9) вредноста на давањето во натура (службено облекло, работно облекло и сл.);
- 10) паричната надокнада за вредноста на законското слеудување во натура;
- 11) платите (хранарина) за време на болување до 7 дена; и
- 12) додатокот за непрекинато запослување.

Посредните плати се искажуваат во годишната пресметка на фондот на платите и во процент од непосредните плати. Преку процентот пресметан на тој начин, се пресметува во калкулациите на непосредните плати на експлоатацијата, на погонската и управно-продавната режија, соодветниот износ на посредните плати.

Дневниците и теренските додатоци на шоферите, шоферските помошници и на персоналот на подвиж-

ните работилници во теретниот авто-сообраќај, се пресметуваат и наплатуваат од корисникот на превозната услуга како одделен трошок вон тарифата.

6. Делот од вредноста на основните средства што се пренесува во текот на експлоатацијата на возниот парк на услугите на превозењето се пресметува во цената на чинењето во вид на амортизација. Масата на амортизацијата ќе се искаже, во претходните калкулации и предметки на трошковите на експлоатацијата врз основа на утврдената амортизација по еден колски километар. Вака пресметаната маса на амортизацијата претпријатието ја пресметува на услужната единица и масата на услужните единици. При пресметувањето претпријатието ја пресметуваат масата на амортизацијата врз основа на стварно прејдените колски километри и ја пресметуваат на остварената услужна единица.

Г II. Задолжителна калкулација и нејзините елементи

7. Елементите на задолжителната калкулација на цената на чинењето се следни:

1) материјал за експлоатација

- а) погонско гориво,
- б) електрична енергија,
- в) мазива, и
- г) гуми;

2) плати на персоналот во експлоатацијата,

3) Амортизација,

4) Погонска режија,

5) Управно-продавна режија.

Г. Цена на чинењето

(1) Во материјалот за експлоатација влегуваат:

1) погонско гориво — течни горива, цврсти горива и тасни горива кај автомобилскиот сообраќај, а кај железничкиот сообраќај храната за добиток (сено, зоб итн.);

2) електрична енергија кај трамвајскиот и тролејбускиот сообраќај;

3) мазива — уља и масти како и специјални течности за кочници и амортизери, и средства против смрзување;

4) гуми — внатрешни и надворешни (отпис) и трошковите за поправање гуми.

Трошковите на нормираното кало го теретат погонското гориво или мазиво, спрема тоа на кој вид материјал е утврден кало.

(2) Платите на персоналот во експлоатацијата претставуваат непосредни плати кои можат директно да се опфатат по единицата на услугите заедно со соодветното наголемување на име посредни плати. Платите што не се пресметуваат непосредно по единицата на услугите се опфаќаат во режијата.

(3) Амортизација. При составувањето на пресметката на трошковите на експлоатацијата и калкулациите, претпријатието ќе ја укажуваат амортизацијата во цената на чинењето со пресметувањето на амортизационата маса на услужните единици. Републичките сообраќајни органи надлежни за пропишување превозни тарифи, ќе го пропишат износот на амортизацијата по еден колски километар по видот односно по гранките на возилата во согласност со министерството на финансите на народната република.

Режиските трошкови се такви трошкови што се сврзани за управувањето и раководењето со претпријатието, за одржувањето на производните капацитети и за постоењето и работењето на претпријатието, на поодделни погони или делови на погони, како и оние трошкови што се сврзани за експлоатацијата, но не можат да се опфатат по одделни услуги (посредни трошкови), односно по одделните погони. Првите се претежно од постојан карактер и при помала промена на искористувањето на капацитетот не се менуваат, додека некои не се менуваат воопшто ни при битни промени на степенот на искористувањето на капацитетот. Вторите пак се сврзани за експлоатацијата и за

тоа се од променлив карактер т. е. се наголемуваат или се намалуваат во врска со наголемувањето или намалувањето на користењето на капацитетот. При составувањето на пресметката на режијата и при дефинитивната пресметка треба да се води сметка за тоа, оти промената на користењето на капацитетот не влијае пропорционално на наголемувањето или намалувањето на трошковите ни во однос на одделни услужни единици, ни во однос на одделни погони, односно на претпријатието како целина.

Режиските трошкови што се сврзани за управувањето и раководењето со претпријатието и трошковите од општ карактер што не можат да се опфатат по одделни услуги, ни по одделни погони, се искажуваат во калкулацијата на трошковите во управно-продавната режија. Сите други режиски трошкови што можат да се опфатат по одделни погони се искажуваат во калкулацијата како погонска режија.

Трошковите на режијата се комплексни, т. е. тие се состојат од трошковите на платите и на материјалот и услугите (други трошкови). Предметката на режијата се составува за управно-продавната режија за сето претпријатие, додека предметка за погонската режија се составува за секој погон одделно. Евиденцијата (книговодството) мора да го обезбеди следењето на статистичките трошкови на ист начин како е составена пресметката. Меѓусебните услуги на одделни погони кога се пресметуваат тие одделно, влегуваат во предметките и пресметките на режијата комплексно како и другите трошкови, а таму каде што не се пресметуваат одделно се врши само непосредно теретење на погонот што прима услуги за плата и материјал потрошен при сторената услуга.

За управно-продавната режија и за погонската режија мора претходно да биде утврдена номенклатурата за трошковите врз основа на која се составува пресметката, и стварната, дополнителна пресметка.

Номенклатурата на режијата што се дава во ова напатствие е типска и таа може да се менува само со претходно одобрение од надлежниот стопанско-управен и финансиски орган.

При составувањето на пресметката на управно-продавната и на погонската режија и при составувањето на дефинитивната пресметка, одделните позиции се расчленуваат на плати (непосредни и посредни), материјал и друго. Под друго се внесуваат, по правило, разни услуги, како што се електрична енергија, птг услуги, превозење и сл. Поделбата на плати, материјал и друго, се врши меѓутоа, само при пресметката и пресметката на управно-продавната режија како целина и на погонската режија по одделните погони и за сето претпријатие. Поделбата на режијата на платите, материјал и друго не се врши во калкулациите на услугите.

(4) Погонската режија има следна номенклатура на трошковите според која се составуваат пресметката и стварната пресметка:

1) непосредни и посредни плати за техничкиот, административниот и помошниот персонал на погонот што не е опфатен во другите позиции на погонската режија.

2) Енергија. Тука се опфаќаат трошковите на енергијата на погонот како што се: електрична енергија за погон на машинската постројка, пара и слично, без обзир дали е набавена вон претпријатието или е произведена во претпријатието.

3) Превозења и вуча на онеспособени возила.

4) Текуќо одржување на моторните возила.

Овие трошкови опфаќаат: мали поправања, сервисни услуги и задолжителен секодневен преглед на моторните возила.

5) Текуќо одржување на градежните објекти (помошни работилници, гаражи, згради на сервисот, штапи итн.).

6) Текуќо одржување и нега на машините и машинските постројки на работилницата, на уредите за

сервис и гаража, и инвентарот (што се води во основните средства).

7* Одржување чистота на работилница, гаража, сервисна станица или на штала.

8) Трошкови за нормираното кало на материјалот од погонската режија.

9) Трошкови за заштита на трудот. Овие трошкови ги чинат:

Вредноста на бесплатно издадените облека и обувки на работниците (азбестни престилки, ракавици, чизми, заштитни очила), и трошковите за поправање, перење, дезинфекција и слично осем униформите што одат на терет на фондот на платите.

Трошкови на средствата за неутрализирање (маснотани, млеко и др.).

Трошкови за техничка безбедност — текущо одржување разни машини, огради, јами и отвори, направил за брзо запирање разни механизми и сл.

Трошкови за прва помош и за профилактично-медицински мерки сврзани за специфичноста на работата и местото каде се наоѓа погонот (ако таквите мерки се однесуваат на сето претпријатие, тогаш таквите трошкови ги теретат трошководите на управата и продажбата).

Трошководите околу уредување вентилација во работилниците како:

— трошкови за текущо одржување на вентилационите уреѓаи што создаваат услови за работа.

— трошкови за пропаганда, за техника на безбедноста и хигиена, трошкови за набавка на пропаганден материјал, книги, брошури, плакати итн.

— трошкови околу одржување дезинфекциони уреѓаи и постројки, умивалници, тушеви, бањи и перални сврзани за погонот и други уреѓаи и спрема за заштита на трудот.

10) Огрев, осветление и вода на работилницата, гаражата, на сервисната станица и на шталата.

Овие трошкови ги чинат: огреваот, осветлението и водата, текущото одржување на инсталациите за огрев, осветление, вода и канализација, чистење олази и сл.

11) Платите за време на стојење ги опфаќаат непосредните и посредните плати на работниците и службениците за време на дежурство-чекање на распоред, во случај на неисправноста на возилото доколку не се употребени за работа на друго возило. Ако се работниците за време на расипувањето на возилото запослени на други работи, овој став ја опфаќа само разликата на исплатената и пресметаната плата за вршењето на друга работа.

12) Ситен инвентар. Тука се опфаќа вредноста на инвентарот што се отпишува одма во целост, и отписите при ставањето на ситниот инвентар во експлоатација (50% по правило) и преостанатата вредност на дотраениот ситен инвентар по одбивањето на вредноста на отпадоците.

13) Платите на работниците на проба што не се задржани на работа и што не го извршиле соодветниот učinok.

14) Разни ситни помошни материјали.

(5) Управно-продавната режија.

Управно-продавната режија ја чинат трошководите на организацијата и управувањето со претпријатието и оние трошкови што се однесуваат до сето претпријатие, а не можат да се опфатат по одделни услужни единици ни погони.

Предметката на трошководите на управно-продавната режија се составува, по правило, по следната номенклатура:

1) Непосредни и посредни плати на административно-управниот персонал на управата што не се опфатени во другите јозиции на управно-продавната режија.

2) Трошкови на манипулацијата во складите.

3) Текущо одржување згради, постројки и инвентар од административно-управен карактер, складиски згради и згради од општ карактер.

4) Чистење канцелариски простории и станични чекална.

5) Трошкови за заштита на трудот од општо значење за сето претпријатие, како бањи, материјал за прва помош и сл.

6) Трошкови за огрев, осветление и вода.

7) Ситен инвентар што се отпишува одма во целост, отписи при составувањето на ситен инвентар во експлоатацијата (по правило 50%) и преостанатата вредност на дотраениот ситен инвентар по одбивањето вредноста на отпадоците.

8) Канцелариски материјал и други трошкови како: хартија за пишување, цртачки материјал, книговрзачки материјал, обрасци, книги и сл. како за потребите на управата така и за потребите на погонот.

9) Трошководите за возни исправи (патни карти, налози, колски книги и сл.).

10) Весници, стручна и информациозна литература, ако стручната литература не е набавена од средствата за финансирање на инвестициите, во кој случај ги терети основните средства (стручна литература).

11) Птт трошкови за сето претпријатие.

12) Трошкови на платниот промет. Тука се опфаќаат трошководите на платниот промет кај банка и кај пошта.

13) Такса за поднесци на државните органи и такса за заверка на работните книги.

14) Трошкови за осигурување. Овие трошкови ги чинат сите осигурувања како: осигурување на возилата и на други основни средства и на обртните средства и осигурување на платниците.

15) Трошкови за противпожарна и чуварска служба.

16) Трошкови за службени патувања, дневници и теренски додатоци (селидби). Овие трошкови ги чинат: трошководите за службени патувања, трошководите за превозење и теренскиот додаток на работниците и службениците на претпријатието, осем трошководите на работниците и службениците за службени патувања кои се искажуваат како одделен трошок вон тарифата (и се пресметува непосредно на корисникот на услугите), дневниците исплатени на работниците кај преместување (селидби).

17) Трошкови за превозење до местото на работата. Работниците во смисла на Напатствието за надокиада на дневните превозни трошкови на работниците и службениците запослени во стопанските претпријатија, стопанските здруженија, во државните установи и надлежства („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 55/51) сите трошкови до висината од 600 динари месечно ги сносат самите. Преку оваа висина трошководите ја теретат управно-продавната режија на претпријатието, во кој случај ќе се искажуваат тие во оваа позиција.

Под оваа позиција се предвидуваат и платите на работниците за загубеното работно време поради чекање на превозно средство при одењето на работа (во случај на задоцнување на воз и слично).

На терет на овие трошкови се пресметуваат и трошководите на превозењето на куририте при вршењето на курирската должност во местото на работата.

18) Трошкови за патнички транспорт со сопствени превозни средства: со автомобил, запрега и слично, и текущо одржување на овие средства.

19) Придонес за патниот фонд, такси за регистрација на возилата и сл.

20) Придонес за стопанското здружение за покрие на неговите трошкови. Овој придонес, по правило, се

предвидува во годишната маса за секое претпријатие. Претпријатието е должно оваа маса да ја уплати во текот на годината на стопанското здружение или во еднакви периодични паузи, или на некој друг начин утврден унапред помеѓу стопанското здружение и претпријатието. Претпријатието ги калкулира овие трошкови во цената на чинењето и ги внесува под оваа позиција во управно-продавната режија.

21) Трошкови за комерцијалното здружение, односно агенција и сл. доколку не ги покриваат трошковите тие самостојно. Овде треба да се предвиди и износот на општествениот придонес што треба да го плаќаат комерцијалните здруженија односно агенциите.

22) Подготвување кадрови. Под оваа позиција се искажуваат трошковите во врска со издигањето на нови кадрови (учениците во стопанството што не се во занаетчиски школи), и трошковите за издигање на постоејќите кадрови (курсеви). Доколку даваат кадровите определен ефект на трудот се пресметува соодветниот дел од платите на местото каде работеле и тој дел од платите ќе ја терети цената на чинењето во платите на изработката или во соодветната позиција на режијата.

Доколку е претпријатието должно да им дава индустриски бонуси на своите ученици во стопанството, надокнадата за овие бонуси ќе ја терети исто така оваа позиција. На целокупните примања на учениците во стопанството и на курсистите се плаќа определен општествен придонес. На платите на учениците што се исплатуваат од одделни инвестициони кредити не се плаќа општествен придонес.

23) Трошкови за амбалажа. Овде се опфаќаат трошковите за закуп на амбалажа и трошковите за враќање на амбалажата. Со вредноста на уништената амбалажа и со износот на платените пенали за ненавремено враќање на амбалажата се терети она лице што ја предизвикало штетата.

24) Трошок на каматите за кредити за обртните средства. Овде се опфаќаат само каматите на потребните обртни средства по каматната стапа на Народната банка. Каматите за обртните средства над нормални ги теретат вонредните расходи.

25) Трошкови за вклучување редовна работна сила. Овие трошкови ги опфаќаат сите трошкови што стануваат во врска со вклучувањето нова работна сила (на пр.: превозење нова работна сила до местото на работата, издршка по склучувањето на договорот, трошковите за враќање во случај да не дошло до склучување на договор).

26) Повремени трошкови на управата и на продажбата. Овие трошкови ги чинат трошковите на услугите што ги прават други претпријатија на пр.: умножување циркулари, копирање пртежи и сл., трошкови за китење згради за прослави на народните празници, трошкови за примопредавањето на претпријатието и за отстапување основни средства на други претпријатија по налог од надлежниот полициски орган, трошкови за инвентарисање (плати на работниците).

27) Трошкови за издршка на обдоништа и јасли. Овде се опфаќа делот од трошковите од предметката за обдоништа и јасли што паѓа на терет на претпријатието.

28) Отстапување од постојаните (планираните) цени. Во предметката на режијата ја нема оваа позиција. Таа се јавува само како позиција на секоја пресметка ако се пресметува материјалот по постојаните (планираните) цени.

29) Намнина на згради, постројки и уреѓаи.

30) Трошкови за ПАЗ и за предвојничка обука.

Режиските трошкови, како погонските така и управно-продавните се распределуваат на одделни услуги или одделни погони што зависи од методот на калкулаци-

јата што се применува во конкретните случаи. Како основа за распоредот, по правило служи процентот што се добива од односот на масата на платите на експлоатацијата и масата на режијата.

Со обзир дека режиските трошкови се комплексни претпријатието мора да обезбеди за потребите на евиденцијата и статистиката при голтање сметка точри и сигурни показатели по елементите на општествениот продукт за погонот и претпријатието во целост, а не по биделни услуги.

8. За транспортните услуги продавната цена по единица на услугите е определена со тарифата. Во продавната цена, по тарифата кај меѓумесниот патнички сообраќај треба да се земе во обзир и приходот од превозењето на пошта и багаж. При изработката на пресметковните калкулации, приходот од наплатените денгуби за чекање, се пресметува како приход по тарифата. Разликата помеѓу продавната цена по тарифата и цената на чинењето претставува акумулација и фондови од која се добива, откако ќе се одбие општествениот придонес, предвидената добивка на претпријатието.

9. Под акумулацијата и фондовите во калкулацијата на предвидената продавна цена се подразбираат општествениот придонес, припадениот општествен придонес, данокот на прометот и предвидивата добивка на претпријатието.

Од износот на акумулацијата и фондовите претпријатието најпово го исплатува општествениот придонес, припадениот општествен придонес и данокот на прометот доколку е пропишан за одделни услуги.

Вишокот на средствата по подмирувањето на обврските од претходниот став подлежува на оданочување со данокот на екстра-добивката.

Остатокот на средствата се употребува за формирање на фондот на сопствените инвестиции и на резервниот фонд, и за наголемување фондот на платите со посебните прописи.

Износот за наголемување фондот на платите подлежува на одделно оданочување.

10. Вонредните приходи, по правило, влегуваат во општата маса на остварената акумулација и фондови и се распределуваат според прописите за распределба на акумулацијата и фондовите на претпријатието.

11. Вонредните расходи што не се нужни за редовното работење на претпријатието, се исплатуваат, по правило, од делот на средствата на акумулацијата и фондовите со кои претпријатието располага самостојно, т. е. од резервниот фонд на средствата за наголемување фондот на платите и слично. Такви вонредни расходи обично се: каматата за делот од обртните средства над потребните нормални обртни средства, казни, пенали, прекумерно кало и растур, мањски што не можеле да се стават на терет на поодделни лица. Но, како вонредни расходи не можат да се сметаат никакви давања кои по својот карактер претставуваат фонд на платите, оти тие мораат да се засметаат во цената на чинењето. Доколку некој вонреден расход претставува дел од фондот на платите, тој доаѓа во обзир и за наголемување на општествениот придонес по утврдената стапа за претпријатието.

12. Претходните калкулации на транспортните услуги, предметката на услугите и пресметката на режијата претпријатијата ги состават за сопствените потреби со цел за правилно определување цената на чинењето на своите услуги и за правилно водење на работењето на претпријатијата воопшто. Претпријатијата ги испробаат податоците од предходните калкулации до своите надлежни стопанско-управни органи по нивно барање.

13) Дополнителните калкулации и пресметката на транспортните услуги, пресметките на режијата се со-

ставен дел од завршната сметка и се поднесуваат на преглед, одобрување и согласност до надлежните органи според посебните прописи.

14. Авто-ремонтните претпријатија, претпријатијата за поправка и протектирање на гуми и ремонтните работилници што се водат како самостојни погони ќе вршат калкулации и пресметка на трошковите на производството по прописите од Напатствието за калкулацијата и пресметката на трошковите на производството во индустријата и рударството („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 3/52).

15. Ова напатствие ќе се применува од 1 јануари 1952 година.

Бр. 592

25 февруари 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за сообраќај и врски

Крсто Попивоца, с. р.

Согласен,

Министер на финансите на ФНРЈ,

Милентије Поповиќ, с. р.

128,

Врз основа на чл. 15 во врска со чл. 5 ст. 2 од Уредбата за работните книшки („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 7/52), а со цел за наредна подготовка за замена односно издавање на работните книшки донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ПРИСОВИРАЊЕ ДОКУМЕНТИ ЗА ДОКАЖУВАЊЕ РАБОТНИОТ СТАЖ И ЗА ОСНИВАЊЕ И СОСТАВ НА КОМИСИЈАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА РАБОТНИОТ СТАЖ

1. Советите за народно здравје и социјална политика на народните одбори должни се да формираат до крај на март 1952 година одделни комисии за утврдување работниот стаж на работниците и службениците. Во составот на комисијата влегуваат претставници на органот за социјално осигурување, на месниот односно околинскиот синдикален совет и на стопанството.

Членовите на одделните комисии задолжително ќе присуствуваат на семинарите поради запознавање прописите и постапката во врска со заменувањето односно со издавањето на работните книшки, кои семинари ќе ги организираат советите за народно здравје и социјална политика на народните републики во текот на април месец.

2. Управните одбори на претпријатијата, односно раководителите на наместствата и установите, со преку 50 работници и службеници, ќе формираат до крај на март 1952 година комисија кој ќе даваат предлози за признавање на работниот стаж за секој работник и службеник во претпријатието, наместството или установата.

Во комисијата влегува задолжително претседателот или секретарот на извршниот одбор на синдикалната подружница.

Членовите на овие комисии должни се да присуствуваат на семинарите што ќе ги организира органот за издавање на работните книшки во дотичното место.

3. Работниците и службениците (како и другите лица изедначени со нив во поглед на правото од социјално осигурување) ќе пристапат одма кон присовирањето на документите за докажување на работниот стаж потребни при заменувањето на старите и издавањето на новите работни книшки, како што се потврдите од државните наместства, од установите и претпријатијата, работните и службеничките книшки, изводи од евиденцијата на социјалното осигурување, изјави од сведоци што работеле истовремено со дотичното лице во исто претпријатие, установа или наместство и сл., користејќи ги при тоа и веродостојните документи присовирани при преведувањето на работниците во званија и при подготвувањето за воведување новиот платен систем. Претпријатијата, наместствата, установите и приватните работодавци должни се да даваат првенство на барањето на работниците и службениците за издавање потврди (уверенија и други документи) што ќе ги бараат овие со цел да го докажат работниот стаж од поранешните запослувања.

4. Сроковите за заменување и издавање на работните книшки и постапката на комисиите ќе се пропишат одделно.

5. Ова решение влегува во сила одма.

Бр. 3139

28 февруари 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за народно здравје
и социјална политика,
др Павле Гросторик, с. р.

129.

Врз основа на чл. 1 од Уредбата за изменување на Уредбата за надлежноста за определување и контрола на цените и тарифите („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 47/51), а во согласност со Претседателот на Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ, со Министерот на финансите на ФНРЈ и со Претседателот на Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ, донесувам

РЕШЕНИЕ

ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ТАРИФИТЕ ЗА ПРЕВОЗЕЊЕ СТОКИ ВО ЖЕЛЕЗНИЧКИОТ И РЕЧНИОТ СООБРАЌАЈ

1. Покрај возарината по редовната тарифа за превозење пченица, рж, сууржница, јачмен и отпатоци од жита, како и за мелничките производи од споменатите жита, се наплатува уште и додаток од 18 динари за секој кг бруто тежина без обзир на далечината на превозењето, а за пченка во зрно и кочан, опес и мелнички производи од нив додаток од 15 динари за 1 кг бруто тежина без обзир на далечината.

2. Од плаќањето на овој додаток се изземат следните пратки:

1) на Житниот фонд односно на Житопроект, и пратките на оној испраќач што ги предава со товарен лист уредно снабден со житот и евидентниот број од Житниот фонд — Житопроект;

2) увозните, извозните и транзитните пратки;

3) увозните пратки што се реекспедираат за станиците во внатрешноста;

4) пратките што пристигнале со камјони од странство и кои се предаваат на превозење за станиците во внатрешноста;

5) пратките што пристигнале по море од странство и кои се предаваат на превозење за станиците во внатрешноста;

6) пратките што се извозат по море во странство;

7) кај сите увозни и извозни пратки на жита и брашно како испраќач може да биде и претпријатието „Трансјуг“;

8) пратките од Управата на државните материјални резерви и нејзините складишта.

3. Ова решение влегува во сила на 15 март 1952 година. Со тоа пораното Решение од Советот за сообраќај и врски на Владата на ФНРЈ бр. 1027 од 16 јуни 1951 година се става во сила.

Бр. 481

3 март 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Советот за сообраќај и врски,

Крсто Попивоца, с. р.

Согласни:

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Советот за промет со стоки,

Осман Карабеговиќ, с. р.

Министер на финансите на ФНРЈ,

Милентије Поповиќ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ

Претседател на Стопанскиот совет,

Борис Кидрич, с. р.

Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ, по извршеното сравнување со изворниот текст, установи дека во текстот од Напатствието за применување на Уредбата за основите на работењето на стопанските претпријатија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 10/52) се поткрала долу цитираната грешка и дава следна

ИСПРАВКА

НА НАПАТСТВИЕТО ЗА ПРИМЕНУВАЊЕ НА УРЕДБАТА ЗА ОСНОВИТЕ НА РАБОТЕЊЕТО НА СТОПАНСКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА

Во точ. 26, третият став, место „(7) $X_n = \frac{P_n}{A_n}$ “
 треба да стои „(7) $X_n = \frac{A_n}{P_n}$ “.

Од Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ, 8 март 1952 година.

Издавач: „Службен лист на ФНРЈ“ новинарско издавачко претпријатие — Белград, Улица Краlevиќа Марка бр. 9. — Директор и одговорен уредник Слободан М. Нешовиќ, Улица Краlevиќа Марка бр. 9. — Печат во Југословенското штампарско претпријатие, Белград

УКАЗИ

Врз основа на чл. 74 точ. 6 од Уставот на ФНРЈ, а по предлог од Владата на ФНРЈ, Президиумот на Народната скупштина на Федеративна Народна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ПОДИГАЊЕ РАНОТ НА ДИПЛОМАТСКОТО ПРЕТСТАВНИШТВО НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО СОЕДИНЕНИТЕ ДРЖАВИ НА БРАЗИЛИЈА ОД ПРАТЕНИШТВО НА АМБАСАДА

Пратеништвото на Федеративна Народна Република Југославија во Соединетите Држави на Бразилија се подига на ранг на Амбасада.

Министерот на надворешните работи ќе го изврши овој указ.

У. бр. 380

3 март 1952 година

Белград

Президиум на Народната скупштина на Федеративна Народна Република Југославија

Секретар,

Претседател,

Миле Перуничиќ, с. р.

др Иван Рибар, с. р.

ТАРИФА

ЗА ОБЈАВУВАЊЕ ОГЛАСИ ВО „СЛУЖБЕНИОТ ЛИСТ НА ФНРЈ“

1) За мали огласи за загубени воени легитимации, легитимации од „Партизанска споменица 1941“ за ордените и медалите и уверенијата за одликуванија се наплатува по 10 динари за секој збор, 4% данок и 30 динари за доказен примерок.

2) За огласи за ликвидација на претпријатијата од сојузно значење до 50 зборови 1.000 динари, а за секој натамошен збор 15 динари, данок 4% и за доказен примерок 30 динари.

3) Службени објави на министерствата, советите и установите по 10 динари за секој збор, 4% данок и 30 динари за доказен примерок.

СОДРЖАЈ:

	Страна
121. Задолжително толкување на членот 160 од Основниот закон за прекршоците — — —	177
122. Задолжително толкување на членот 21 ст. 1 од Законот за инспекција на трудот — — —	177
123. Уредба за градежното проектирање — — —	177
124. Уредба за градежната инспекција — — —	183
125. Правилник за изменувања и дополнувања на Правилникот за извршување на Законот за воената обврска на државјаните на Федеративна Народна Република Југославија — — —	185
126. Напатствие за дозволеност регрес во стопанството — — — — —	186
127. Напатствие за задолжителна калкулација и пресметка на трошковите во експлоатацијата на автомобили, трамваи, тролејбуси и спрегнати возила — — — — —	187
128. Решение за присобирање документи за докажување работниот стаж и за оснивање и состав на комисијата за утврдување на работниот стаж — — — — —	191
129. Решение за дополнување на тарифата за превозење стоки во железничкиот и речниот сообраќај — — — — —	191
Исправка на Напатствието за применување на Уредбата за основите на работењето на стопанските претпријатија — — — — —	192